

Ingediend via www.internetconsultatie.nl

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. mevrouw mr. I.J.M. Michon-Derkzen

Den Haag, 29 januari 2026
dossiernummer: 207285
uw kenmerk: n.v.t.
telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 35
e-mail: secretariaat@advocatenorde.nl

Betreft: Wet meerouderschap

Geachte mevrouw Michon-Derkzen,

Op 22 november 2025 is de internetconsultatie 'Wet meerouderschap' gepubliceerd. De NOvA heeft zijn adviescommissie familie- en jeugdrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

mw. mr. S.F.M. ten Berge
algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie familie- en jeugdrecht

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	algemene raad
Van:	wetgevingsadviescommissie familie- en jeugdrecht
Datum:	29 januari 2026
Betreft:	Concept wetsvoorstel Wet Meerouderschap

Samenvatting

De adviescommissie onderschrijft het belang van het wetsvoorstel *Wet Meerouderschap*. Een wettelijke regeling is noodzakelijk voor het juridisch waarborgen van de belangen van kinderen in meeroudergezinnen en het erkennen van alle betrokken ouders. Het voorstel versterkt de rechtspositie van kinderen en biedt ouders juridische zekerheid en bescherming.

De adviescommissie concludeert positief op het wetsvoorstel, zij het onder voorbehoud van de voorgestelde aanpassingen en uitbreidingen. In dit advies legt de adviescommissie nog enkele aanpassingen en uitbreidingen ter overweging voor. De commissie benadrukt dat het juridische ouderschap van alle ouders in meeroudergezinnen moet worden erkend, zodat de belangen van het kind en de ouders volledig gewaarborgd zijn.

Conclusie

De NOvA-wetgevingsadviescommissie jeugd- en familierecht (hierna te noemen “de commissie”) is verheugd met het wetsvoorstel en onderschrijft het belang van nieuwe wetgeving die specifiek ziet op het meerouderschap. Een wettelijke regeling is noodzakelijk én in het belang van de kinderen die in deze gezinnen leven. De belangen van uit een meeroudergezin geboren kinderen worden met deze wetgeving beter gewaarborgd. Ook de zorgen voor en de belangen van de ouders van deze kinderen kunnen beter gewaarborgd worden met deze nieuwe wetgeving. Het is belangrijk dat het juridisch ouderschap van alle ouders uit een meeroudergezin zo spoedig mogelijk wordt vastgesteld, zodat de rechtspositie van het kind dat is geboren in dit meeroudergezin in een zo vroeg mogelijk stadium zeker(er) wordt.

Het wetsvoorstel verdient, zoals in dit advies uiteengezet, op meerdere punten aanpassing en aanvulling, om de waarborgen en de belangen van alle betrokkenen afdoende te versterken en te beschermen.

Met deze aanvullingen adviseert de commissie positief over dit wetsvoorstel.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel is volgens de commissie in het belang van de in een meeroudergezin geboren kinderen en diens ouders.
- Wetgeving voor intentioneel meeroudergezinnen is noodzakelijk, zoals blijkt uit verschillende onderzoeken.
- De nummering van de artikelen moet worden afgestemd op het reeds aanhangige wetsvoorstel ‘*Wet kind, draagmoederschap en afstamming* (36390)’.
- Geadviseerd wordt om de gevolgen van het ouderschap – voor zover mogelijk - in te laten gaan vanaf de zwangerschap en om de uitspraak ook te laten gelden voor volgende kinderen die in hetzelfde meeroudergezin geboren worden.

- Psychosociale counseling door een in meerouderschap gespecialiseerd counselor ontbreekt in het wetsvoorstel en dient te worden aangevuld in het wetsvoorstel.
- De commissie beveelt aan dat niet-intentionele meeroudergezinnen ook onderdeel uitmaken van dit wetsvoorstel.
- De commissie beveelt aan dat bestaande intentionele meeroudergezinnen ook onderdeel uitmaken van dit wetsvoorstel.

Consultatieadvies

Vooropgesteld merkt de commissie op dat zij het juridisch erkennen van alle ouders in meeroudergezinnen van harte ondersteunen. Een wettelijke regeling is noodzakelijk, in overeenstemming met de maatschappelijke ontwikkelingen én in het belang van de kinderen die in deze gezinnen leven. Een juridische erkenning van hun ouder-kindrelatie is in overeenstemming met artikel 8 EVRM. De commissie vindt de juridische erkenning van de relatie van kinderen met al hun ouders in een meeroudergezin van belang voor het kind.

Wetgeving noodzakelijk

De Staatscommissie Herijking Ouderschap¹ heeft al in 2016 vastgesteld dat een wettelijke regeling voor meerouderschap noodzakelijk is. Zij heeft destijds niet alleen een uitgebreid advies uitgebracht, maar ook een concrete wettekst aan het kabinet voorgesteld. Nu, bijna tien jaar later, is het standpunt van deze commissie onverminderd actueel en moet worden geconcludeerd dat het moment is aangebroken om daadwerkelijk te komen tot een wettelijke regeling voor meeroudergezinnen. De adviescommissie is van mening dat niet alleen de biologische afstamming voor een kind belangrijk is, maar ook de wetenschap bij wie je in afstammingsrechtelijke band hoort.

Sinds het rapport van de Staatscommissie Herijking Ouderschap komen andere adviesorganen en focusgroepen tot dezelfde conclusie. Dit blijkt onder andere uit de conclusies van focusgroepen van (onder andere) professionals die werken met meeroudergezinnen², de Raad voor de Kinderbescherming³ en de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming⁴. Ook de Staatssecretaris concludeert zelf in haar brief van 10 maart 2025⁵ aan de Tweede Kamer dat een wettelijke regeling voor meerouderschap en meerpersoonsgezag in het belang van de kinderen is die opgroeien in een meeroudergezin.

De in meerouderschap gespecialiseerde advocaten ondervinden ook wat de niet-erkenning tot emotionele gevolgen heeft voor zowel de ouder als de kinderen. Zo voelen deze ouders zich geen

¹ Staatscommissie Herijking Ouderschap, *Kind en ouders in de 21e eeuw*, Den Haag: Staatscommissie Herijking Ouderschap 2016.

² Tweede Kamer der Staten-Generaal, "Rapport focusgroepen Waarden en wensen bij een wetswijziging meerouderschap en gezag", Bijlage bij Kamerstuk 33836, nr. 99, identifier blg-1160225, gepubliceerd op 8 oktober 2024, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-1160225>

³ Memo meerouderschap en meeroudergezag – Visie Raad voor de Kinderbescherming (28 februari 2024), raamdocument opgesteld door de Raad voor de Kinderbescherming, <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-aa2ef8f315d70d60f5c207443c3c1b484e271c92/pdf>

⁴ Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ), *Het belang van het kind in meeroudergezinnen – Advies over waarborgen voor de belangen van kinderen in een regeling voor meerouderschap en -gezag en meerpersoonsgezag*, 1 oktober 2024 (62 p.), <https://www.rsj.nl/documenten/2024/10/01/advies-het-belang-van-het-kind-in-meeroudergezinnen>

⁵ Staatssecretaris van Rechtsbescherming e.a., *Brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal – Onderzoekresultaten meerouderschap en meerpersoonsgezag*, 10 maart 2025, bijlage bij Kamerstukken II 2024/25, 33 836, nr. 99

volwaardig ouder, nu zij (onder meer) op cruciale momenten geen juridische inspraakmogelijkheden hebben en ook geen recht hebben op ouderschapsverlof. Dit terwijl het kind ook recht heeft op hechting met deze ouder. Ook hebben zij geen formele onderhoudsplicht ten opzichte van het kind, terwijl zij dat wel willen. Vanwege het ontbreken van een afstammingsrechtelijke band wordt een kind ook niet als erfgenaam of legitimaris door de wet geroepen bij het vooroverlijden van de bewuste ouder. Dit terwijl het kind in een meeroudergezin geen onderscheid maakt tussen diens ouders.

Het kind heeft recht op een juridische band met al diens ouders. De feitelijke en juridische situatie waarin zij opgroeien, moet met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Een wetgeving geeft hier de mogelijkheid toe.

In het onderstaande worden verdere inhoudelijke opmerkingen weergegeven.

Nummering artikelen

De commissie constateert dat de artikelnummering van het initiatiefwetsvoorstel niet is afgestemd op het reeds aanhangige wetsvoorstel *Wet kind, draagmoederschap en afstamming* (36390). Het initiatiefwetsvoorstel introduceert artikelen 1:213-220 BW, terwijl wetsvoorstel 36390 1:213-225 BW toevoegt. Dit leidt tot verwarring en is onwenselijk.

De commissie adviseert draagmoederschap en meerouderschap systematisch te integreren binnen titel 1.11 BW, direct na erkenning en gerechtelijke vaststelling van het ouderschap en vóór inroeping of betwisting van staat en de bijzondere curator. Een passende indeling is:

Titel 1.11. Afstamming (art. 1:197-226g)

- Afdeling 1.11.1. Algemeen (art. 1:197-199)
- Afdeling 1.11.2. Ontkenning vaderschap (art. 1:200-202)
- Afdeling 1.11.2A. Ontkenning moederschap (art. 1:202a-202b)
- Afdeling 1.11.3. Erkenning (art. 1:203-206)
- Afdeling 1.11.4. Gerechtelijke vaststelling ouderschap (art. 1:207-208)
- Afdeling 1.11.5. Draagmoederschap (art. 1:209-221)
- Afdeling 1.11.6. Meerouderschap (art. 1:222-226c)
- Afdeling 1.11.7. Inroeping of betwisting van staat (art. 1:226d-226f)
- Afdeling 1.11.8. De bijzondere curator (art. 1:226g)

Het gebruik van letteraanduidingen in de laatste afdelingen is onvermijdelijk vanwege het begin van titel 1.12 bij art. 1:227 BW.

Het advies is gebaseerd op de systematiek van juridisch ouderschap: draagmoederschap en meerouderschap horen inhoudelijk bij erkenning en gerechtelijke vaststelling van het ouderschap, niet aan het slot van de titel.

Ingangsdatum van juridisch ouderschap

Artikel 1:216 (nieuw) BW schrijft voor dat de gerechtelijke toekenning van het ouderschap ingaat vanaf het moment van geboorte. De commissie beveelt aan om de juridische gevolgen – voor

zover mogelijk - al in te laten gaan vanaf het moment van de zwangerschap. Zo is bij een onverhoopt overlijden van een (van de) ouder(s) voor de geboorte van het kind gewaarborgd dat het kind alsnog van deze ouder als juridisch kind kan erven. Andersom geldt ook dat als het kind levenloos ter wereld komt, het juridisch ouderschap van alle ouders erkend is in een zeer moeilijke fase waarin de ouders zich op dat moment bevinden. De rechten van het kind worden daarmee beter gewaarborgd. Hiermee kan de lijn van artikel 1:203 BW (erkenning) worden aangehouden.

Volgende kinderen in hetzelfde gezin

Het wetsvoorstel schrijft dat de toekenning van het ouderschap geldt voor het kind dat binnen 3 jaar na de uitspraak van de rechtbank wordt geboren. De commissie meent dat de uitspraak van de rechter voor de toekenning van het ouderschap ook zou moeten gelden voor volgende kinderen in hetzelfde gezin (zonder handhaving van de termijn van 3 jaar), mits alle omstandigheden hetzelfde zijn. Dit zal leiden tot minder druk op de rechtbank en daarmee worden onnodige juridische kosten voor het meeroudergezin voorkomen.

Counseling psychosociaal counselor

De adviescommissie acht het van groot belang dat (wens)ouders die betrokken zijn bij het vormen van een meeroudergezin, voorafgaand aan en gedurende dit traject worden begeleid door een deskundige psychosociaal counselor.

In de praktijk adviseren gespecialiseerde advocaten (wens)ouders om een psychosociaal counselingstraject voor de zwangerschap te doorlopen. Een counselor kan (wens)ouders ondersteunen bij het maken van wezenlijke keuzes, zoals de beoogde gezinsvorm, en hen voorbereiden op de mogelijke uitdagingen die zich kunnen voordoen tijdens het proces van gezinsvorming en in de periode daarna.

Tijdens de counseling worden met alle betrokkenen zowel de praktische, de emotionele als de psychosociale aspecten van het ouderschap en de gezinsvorm besproken. Daarbij gaat het onder meer om het managen van verwachtingen, het omgaan met complexe gevoelens en het bevorderen van zorgvuldige en open onderlinge communicatie. Counseling draagt eraan bij dat (wens)ouders voorafgaand aan, tijdens en na het traject op gelijkwaardige wijze weloverwogen, goed geïnformeerde en zorgvuldige keuzes kunnen maken, steeds met het belang van het kind en alle betrokkenen voor ogen.

De commissie verwijst naar het RSJ-advies *Het belang van het kind in meeroudergezinnen* (1 oktober 2024), waarin wordt benadrukt dat beoogde meerouders voorafgaand aan een verzoek tot meerouderschap of meeroudergezag onder begeleiding van een professional, zoals een counselor, met elkaar in gesprek gaan over ouderschap en opvoeding, bij voorkeur al vóór de conceptie bij intentioneel meerouderschap. De RSJ adviseert bovendien counseling te benutten bij het opstellen van een intentioneel meerouderschapsovereenkomst, zodat scenario's worden doorgesproken en evenwichtige, duurzame afspraken ontstaan. In de praktijk maken dergelijke gezinnen al vaak gebruik van counseling. Dit wordt doorgaans aangeboden door counselors die aangesloten zijn bij DuRF en Point.

Naast het belang van counseling bij het vooraf maken van duidelijke en realistische afspraken, fungeert de counselor ook als een laagdrempelig en preventief vangnet indien zich tijdens of na het traject geschilpunten of ondersteuningsbehoeften voordoen.

De adviescommissie adviseert daarom om counseling expliciet als verplichte voorbereiding op te nemen in het wetsvoorstel inzake meerouderschap en meerpersoonsgezag, net zoals het maken van een meerouderschapsovereenkomst (artikel 213, tweede lid, onder e nieuw). Dit kan door het overleggen van een rapport van de counselor aan de rechtbank waaruit blijkt dat met goed gevolg een counselingstraject is afgerond. De adviescommissie adviseert om deze counseling te doorlopen bij een counselor die is aangesloten bij bijvoorbeeld DuRF of Point.

Ontbreken regeling voor alle meeroudergezinnen

De commissie vindt het een gemis dat niet-intentionele meeroudergezinnen niet onder de reikwijdte van dit wetsvoorstel vallen. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld samengestelde gezinnen, waarbij een stiefouder in goede harmonie al jarenlang voor een stiefkind mede de zorg op zich neemt. In het wetsvoorstel zouden niet-intentionele gezinnen gelijkgesteld moeten worden met bestaande niet-intentionele gezinnen (geen verplichting tot counseling en meerouderschapsovereenkomst). Daarmee wordt voorkomen dat er een onterecht verschil wordt gecreëerd tussen intentionele en niet-intentionele meeroudergezinnen. Het ene meeroudergezin zou daarmee wel een bescherming krijgen en het andere niet, terwijl daar geen ethische of morele onderbouwing voor te vinden is in dit wetsvoorstel. De commissie meent dat dit mogelijk strijd met 8 EVRM (recht op eerbiediging voor privé-, familie- en gezinsleven) zou kunnen opleveren. Het belang van ieder kind moet hierbij centraal staan.

Ontbreken regeling voor bestaande intentioneel meeroudergezinnen

Ook het ontbreken van een regeling voor de al bestaande meeroudergezinnen acht de commissie onwenselijk. Alle kinderen hebben immers recht op de bescherming van hun gezinsleven, ongeacht de samenstelling van het gezin waarin zij leven. Het WODC heeft berekend hoeveel intentioneel meeroudergezinnen er in Nederland zijn. Zij berekenen dit op ongeveer 1.700-9.200 meeroudergezinnen⁶. Gelet op het geringe aantal bestaande meeroudergezinnen, waarbij ook voor vele van deze gezinnen geldt dat zij op een aantal voorzieningen geen beroep meer hoeven te doen (denk aan geboorteverlof nu de kinderen al ouder zijn), meent de commissie dat de financiële gevolgen van het erkennen van deze bestaande gezinnen, te overzien is. Daarbij hebben deze (oudere) kinderen er wel baat bij dat zij bijvoorbeeld kunnen erven van ál hun ouders, op een gelijkwaardige wijze. Het niet erkennen van bestaande gezinnen levert daarbij ook mogelijk een schending van artikel 8 EVRM op. Ook bestaande intentioneel meeroudergezinnen hebben recht op de juridische erkenning van hun gezinsvorm. Het moment van ontstaan van die gezinsvorm is daarbij volgens de commissie niet relevant.

Voor bestaande gezinnen dient er een regeling te komen op basis waarvan hun bestaande gezinsvorm alsnog wordt erkend bij ofwel (eenvoudig) de gemeente ofwel de rechter. Zij kunnen dit verzoek door overlegging van een eerder overeengekomen meerouderschapsovereenkomst

⁶ Ipsos I&O, *Onderzoek naar doelgroepen voor meerouderschap en meerpersoonsgezag* (Rapportnummer 3496), uitgevoerd in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) en aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal als bijlage bij de Kamerbrief van de Staatssecretaris voor Rechtsbescherming d.d. 10 maart 2025, <https://repository.wodc.nl/handle/20.500.12832/3441>.

onderbouwen. Daarbij merkt de commissie op dat het denkbaar is dat er ook meeroudergezinnen kunnen zijn die geen overeenkomst hebben afgesloten met elkaar, omdat hier jaren geleden minder aandacht aan werd besteed. De huidige advocatenpraktijk laat zien dat doorgaans gezinnen nu wel een meerouderschapsovereenkomst onder begeleiding van een advocaat opstellen, naast een psychosociale counseling. Voor de al langer bestaande gezinnen zonder overeenkomst zou ook een regeling moeten gelden waardoor zij hun gezinsvorm kunnen laten vaststellen. Denkbaar is dat zij bijvoorbeeld met getuigenverklaringen en overlegging van hun historische brp-gegevens aantonen dat hun gezin vanaf de start al een intentioneel meeroudergezin is. De commissie stelt voor om voor de bestaande gezinnen een regeling te treffen via een eenvoudige erkenning via de gemeente, om daarmee ook eventuele druk bij de rechtbank weg te nemen.